

فرهنگ، جامعه و حتی شیوه زیست انسان‌ها را در بر گرفته است. ۴ نیروی اصلی در این تغییرات بیش از همه خوددمایی می‌کند: رقابت‌های ژئوپلیتیک، جهش‌های فناوریانه، بحران‌های اقلیمی و تغییرات جمعیتی. این نیروها در هم تنیده‌اند و هیچ‌یک را نمی‌توان جدا از دیگری فهمید. ایران نیز در مرکز این معیان قرار دارد؛ کشوری با تمدنی دیرینه و موقع ژئوپلیتیک که فرصت‌ها و تهدیدهای ناشی از این تحولات را به‌طور هم‌زمان تجربه می‌کند.

■ **دگرگونی‌های جهان دگرگون**

جهان امروز در میانه تغییراتی بنیادین قرار دارد؛ تغییراتی که هم سیاست و هم اقتصاد، هم فناوری و هم محیط زیست را در بر گرفته است. در عرصه ژئوپلیتیک، جنگ‌ها و بحران‌ها مداوم، رشد جریان‌های راست افراطی و افزایش ملی‌گرایی در نقاط مختلف و چرخش قدرت از غرب به شرق، نظم بین‌الملل را بیش از هر زمان دیگری شکننده کرده‌اند. کشورها دیگر کمتر به اتحادهای پایدار تکیه می‌کنند و بیشتر در قالب ائتلاف‌های موقت و مسالمت‌آمیز در عمل می‌شوند. چنین شرایطی برای ایران قرار گرفتن در ۳ وضعیت ممکن است: از یک سو فرصتی فراهم می‌کند تا به عنوان بازیگری موازنه‌گر جایگاه خود را تثبیت کند و از سوی دیگر خطری در کمین است که حاشیه‌مانور سیاسی کشور را محدود کند و از سوی سوم ممکن است ایران بر لبه تیز سنج‌ها قرار گیرد. در کنار این تحولات سیاسی، فناوری، موتور اصلی دگرگونی‌های جهانی است. هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، زیست‌تکنولوژی (Blockchain) و داده‌های بزرگ دیگر تنها ابزارهای تخصصی نیستند، بلکه زندگی روزمره را دگرگون کرده‌اند. از صنعت و کشاورزی تا آموزش و سلامت، همه به سرعت در حال متاثر شدن از این فناوری‌ها هستند. تجربه نشان داده هر کشوری بتواند قوانین شفاف و زیرساخت‌های مطمئن برای این فناوری‌ها فراهم کند، در آینده